

(5) Za sav narod Božji, da, sjećajući se Tvojih riječi »Sve što učinite jednome od moje najmanje braće, meni ste učinili«, poraste u ljubavi prema svojoj braći koju tište bilo kakve nevolje: osobito prema umirućima i grješnicima, bolesnima, bijednima i neukima. i prema najzapuštenijim dušama u čistilištu: —

(6) Za posebnu nakanu na koju se ova sv. Misa prikazuje i na posebne molitvene nakane prisutne braće: —

(7) Dostoj se, Gospodine, po velikome milosrđu svome, i nama grješnicima »otпусти duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim«, uslišati naše molitve, primiti našu žrtvu i privedi nas u život vječni: —

Nakon ovoga Misnik moli završnu molitvu.

***

U ovoj Molitvi zajednice posebno je istaknuta zadnja molitva (7) ne samo kao analogija zadnje molitve kanona »Nobis quoque peccatoribus...«, nego u prvom redu radi ostvarenja uvjeta, da Gospodin primi žrtvene darove (Mt. 5, 23—24) i ujedno i radi isticanja potrebe opraštanja, toliko naglašene od Božanskog Spasitelja (Mt. 6, 12—15, Mt. 18, 35, Mk. 11, 25—26).

Osim navedenog nepromjnjivog dijela, koji sadrži najvažnije i najpotrebnije stalne molitvene nakane, Molitva zajednice mogla bi sadržavati i promjnjive nakane uslovljene povremenim potrebama cijele Crkve, dotične biskupije i župe. Npr. za cijelu Crkvu, kao što je bila ona za uspjeh koncila; za župu: priprava za veće blagdane, za prvu Pričest, za Krizmu, vjenčanje, misije, mladu Misu, itd.

Možda bi bilo pastoralno uputno, da se u Molitvu zajednice unesu i mjesečne nakane »Apostolata molitve«.

Svaka spomenuta promjenjiva molitvena nakana treba da bude od nadležnog organa formulirana u skladu sa ostalim molitvenim zazivima, kao i da joj se odredi odgovarajuće mjesto u Molitvi zajednice (npr. 1/2, što znači iza točke 1).

Napominje se, da je oblik molitvenih zaziva sličan onima na Veliki petak, ni prekratak ni predug, da bude svakome jasan, kako bi vjernici mogli sadržaj lako shvatiti i njime potaknuti svoje privatne molitve također upravljati na tako važne nakane.

(Molitveni zaziv »za one koji nama vlašću upravljaju« t. 4, uzet je doslovno).

Naročito se nastojalo da sve bude potpuno u koncilskom duhu.

M. M.

MATER NOSTRI SACERDOTI...

Pavao VI nedavno je službeno proglasio Gospu Majkom Crkve. Ona je to bila kroz svu povijest Kristove Crkve. Posebno kao Majka našeg svećeništva.

Nije moguće izraziti ljudskim jezikom, koliko Presv. Djevice Marija, Majka Kristova, ljubi sve kršćane, jer su oni posinjena djeca Njezina Sina, braća Isusova. Ali Ona posebnom žarkom ljubavlju voli Njegove svećenike, jer su oni najmilija Isusova braća. Ako je svaki kršćanin drugi Krist, svećenik je na osobit način najizrazitija slika Spasitelja svijeta.

Svećenik je drugi Krist po svom velikom **pozivu**, koji se sastoji u slavljenju Boga i spasavanju duša. Kao Krist, tako može i mora reći i svećenik: »Ja sam na zemlji zato, da ljudi imaju život u obilju... Moram se baviti stvarima Oca svoga nebeskoga... Ne tražim svoje slave, nego slavu Onoga, koji me je poslao... Moja je hrana činiti volju Oca nebeskoga... Gospodin je dio moje baštine...«

Svećenik je drugi Krist po svojoj **Božanskoj vlasti**. On ima u srcu i na usnama riječ Kristovu, o kojoj mora razmišljati i koju je dužan propovijedati. On ima vlast Kristovu: održavati i vezati, čupati i sijati, rušiti i izgrađivati. On je predstavnik javne molitve, glas samoga Krista, koji nastavlja kroz vjekove u ime svih stvorenja iskazivati najsavršenije poklone, najdivnije hvale i najmoćnije molbe svemogućem Bogu. Dijeli sakramente, po kojima se primjenjuju zasluge otkupljenja, plodovi Krvi Kristove. Isusa sa Isusom prikazuje Ocu nebeskom...

Svećenik je drugi Krist po svojim **patnjama**, koje podnosi zato, jer je svećenik, predstavnik Kristov, zastavnik Njegove religije, stalni čuvar i službeni širitelj Njegove vjerske i moralne nauke. Njegova je dužnost predati svijetu plodove muke Spasiteljeve, pa zato ne može ni sam biti bez trpljenja. On nastavlja muku Kristovu, kako veli sveti Pavao. Koliko mora podnijeti nezahvalnosti, kleveta, nasilja, nepravdi, uvreda, napadaja i ponižavajućih poruga! On je u svom životu i na tijelu i na duši i ugledu slika »Čovjeka boli«. To je ispunjenje ozbiljnog Kristova proročanstva, koje je izrekao o svojim službenicima: Nije učenik nad Učiteljem... Mene su progonili, i vas će progoniti!

Radi ovih razloga Majčinsko Srce Bl. Dj. Marije posebno ljubi Kristove svećenike. Ljubi ih, kao što je ljubilo Isusa, Spasitelja ljudskog roda! Kristova Majka posebnom majčinskom nježnošću ljubi svećenike, jer je njihovo poslanstvo slično Njezinom poslanstvu.

Marija je **čovječanstvu dala Krista** izrekavši svoj »Fiat« u tajni inkarnacije. A svećenik? — I njegova je misija da svijetu dađe Krista po tajni transsubstancijacije. Kako uzvišena komparacija! Kako divne i slične povlastice! Marija izgovori pet riječi: »Fiat mihi secundum verbum tuum«, i utjelovljena Riječ je pod Njenim Srcem. Riječ je tijelom postala i prebiva među nama! Svećenik također izgovara pet riječi »Hoc est enim corpus meum«, i Krist na mističan način, ali realno, rađa se na Oltaru. Oltar postaje Betlehemom! Krist je tu uistinu prezentan sa svojim tijelom i krvlju, s dušom i Božanstvom! Siromašan, malen i skroman, ali i velik kao i u Betlehemu« (Sv. Bernard). Anđeli oko Oltara pjevaju hvale Bogu-Čovjeku kao nekoć nad betlehemske poljanama... O divno dostojanstvo svećeničko, — kliče sveti Augustin. Riječ se utjelovljuje u vašim rukama kao nekoć pod Srcem Presv. Djevice Marije!

Kakva je misija Marijina? — Ona vodi brigu o Isusu, zapovijeda Mu kao Djetetu, pokazuje na Isusa i nastoji, da Ga svijet upozna. Slično čini i svećenik. On vodi brigu o Isusu u svetoj Hostiji. Bdi je nad ljepotom Oltara i stetog hrama, i — o čuda — zapovijeda Isusu! Na želju svećenika Isus izlazi iz malog šatora — tabernakula, stoji na Oltaru, penje se na tron, ide u posjete, da

tješi bolesnike i da liječi grješnike, daje se za hranu vjernicima! Svećenik nastoji, da svijet upozna i uzljubi Krista kao svog najvećeg prijatelja!

Radi svega toga Majka se Kristova posebnom majčinskom ljubavlju brine za svećenike i pomaže ih posebnim nebeskim milostima, koje su im potrebne u njihovu radu. Pomaže ih **milostima žive i žarke vjere**, da mognu kako treba čuvati netaknut depositum fidei, i širiti pravu vjeru. Brine se, da na Kristovim svećenicima svijetli **krepost svete čistoće**, jer je za anđeosku službu potrebna i bijela anđeoska čistoća, kako bi se mogle nadvladati mnogovrsne zamke sotone, vjekovnog Božjeg neprijatelja. Potrebna im je čistoća na usnama, da dostojno mogu navješćivati riječ Božju. Čistoća ruku, koje se dotiču svetog Žrtvenika i neokaljanog žrtvenog Jaganjca. Čistoća srca, koje ima biti svaki dan živi tabernakul Božji. Čistoća misli, osjećaja i nakana, kao u Božjeg službenika.

Napokon je potrebno, da svećenik bude uvijek i **hrabar Kristov stjegonoša**, da neustrašivo žigoše svaku nesavjesnost i nemarnost kršćana. Da uvijek, bez kolebanja, mogne reći, poput svetog Ivana Krstitelja: »**Non licet!**«, te poput apostola, svojih predšasnika: **Non possumus!**

U toj teškoj i svetoj svećeničkoj službi, Marija Kristovim svećenicima pomaže šaljući im od Krista nebeske darove, da budu uvijek hrabri i puni pouzdanja u Krista, a nikad kukavice i izdajice! Ako treba štogod i pretrpjeti, primit će to rado poput apostola, koji »*ibant gaudentes a conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati* (Dj. Ap 5, 41).

Majka Kristova ima velik udio u uspjesima svećeničke službe. Svaki svećenik zahvaljuje Majci Mariji i za sveto svećeničko zvanje i za sve uspjehe u teškoj svećeničkoj službi.

Zato nije čudo, da su svi dobri svećenici, od svetog Ivana apostola, pa do naših dana, gojili prema Presv. Djevici Mariji posebnu sinovsku pobožnost, punu žara i zahvalne ljubavi.

Neka naša Velika Gospa, Marija Isusova Majka, bude uvijek naša velika savjetnica, pomoćnica i tješiteljica u svim našim poduzecima za slavu Božju i spasenje svijeta. Neka nam briše i naše svećeničke suze kao i svom Sinu Isusu. Neka bude uvijek uz nas Velika Majka Crkve i Velika Majka našeg svećeništva! Sancta Maria, interveni pro clero!...

S franc. preveo Dr SREČKO BOŠNJAK

NEŠTO O IMPROVIZACIJI U CRKVI

Ima dvije vrste improvizacija u crkvi. Jedna genijalna, stvaralačka i puna izražajnosti, a druga, koja više sličići na nehaj, nemar i neurednost, pa ostavlja mučan utisak. Mislim da je najzgodnije da opišem primjerak jedne i druge vrste.

Među one prve, lijepe, spada improvizacija sv. Franje Asiškog u kod Grecia. U svojoj neizmjerljivoj ljubavi prema Isusu, sveti je Franjo želio što zornije prikazati misterij božićne noći: skupljao je okolne pastire i životinje, a osam grlio i ljubio djetesca, kojeg je u duhu vidio. A sve što se čini iz ljubavi, to i djeluje.